

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/289/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210227348
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1210227348.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a JUDr. Zuzany Mališovej, v právnej veci navrhovateľiek: 1/I. J., D.. X. X. XXXX, N. Z. XX, N., štátna občianka SR, 2/V. P., D.. XX. X. XXXX, N. Z. XX, N., štátna občianka SR, obe zastúpené: JUDr. Drahomír Tomčo, advokát so sídlom Kocel'ova 9, Bratislava, proti odporcovi: M.. M. A., N. Z. XX, N., štátny občan SR, zastúpený: JUDr. Ľudmila Lorencová, advokátka so sídlom Metodova 7, Bratislava, o zriadenie vecného bremena, na odvolanie navrhovateľiek 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 6. marca 2014, č. k. 12C/140/2010-141 a na odvolanie navrhovateľiek 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 26. marca 2014, č. k. 12C/140/2010-142 , jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 6. 3. 2014, č. k. 12C/140/2010-141 sa potvrdzuje.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 26. 3. 2014, č. k. 12C/140/2010-142 sa zrušuje.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľky po zmene žalobného petitu, vo svoj prospech domáhali zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu peši a prejazdu osobným a nákladným motorovým vozidlom cez pozemky odporcu s parc. č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 169 m² , parc. č. XXXX/X- záhrada o výmere 124 m², parc. č. XXXX/X- záhrada o výmere 900 m², nachádzajúce sa v katastrálnom území Podunajské Biskupice, zapísané na LV č. XXXX Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor k pozemkom navrhovateľiek 1/ a 2/ s parc. č. XXXX/X- záhrada o výmere 531 m², parc. č. XXXX/X-R. o výmere 1200 m², nachádzajúcim sa v katastrálnom území Podunajské Biskupice, zapísané na LV č. XXXX Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, ako aj vecného bremena spočívajúceho v práve pokládky všetkých inžinierskych sietí, a to podzemnej prípojky elektrickej, vodovodnej, plynovej, kanalizačnej, telefónnej, káblovej, ako aj v práve trpieť výkon údržby, opráv, resp. rekonštrukcií týchto sietí na označených pozemkoch odporcu. Navrhovateľkám súčasne uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 744,30 euro, na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 151n ods. 1, 2, § 151o ods. 3, § 853 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. v platnom znení (ďalej „Obč. zákonník,“), čl. 16 Ústavy SR a vecne nemožnosťou zaoberať sa otázkou zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve zaistenia nutnej cesty pre neexistenciu stavby na pozemku navrhovateľiek 1/ a 2/. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že odporca je výlučným vlastníkom pozemkov parc. č. XXXX/X o výmere 900 m² a parc. č. XXXX/X o výmere 124

m², ktoré nadobudol od matky navrhovateľiek, O. J. na základe kúpnych zmlúv zo dňa 19. 1. 2005 a 31. 12. 2005, pričom v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 31. 12. 2005 bolo zriadené vecné bremeno v prospech odporcu na pozemku parc. č. XXXX/X vo vlastníctve matky navrhovateľiek, spočívajúce v práve prechodu a prejazdu. Navrhovateľky sa na základe kúpnej zmluvy zo dňa 16. 11. 2007 stali podielovými spoluvlastníkmi susediacich pozemkov, parc. č. XXXX/X- záhrady o výmere 531 m² a parc. č. XXXX/X - záhrady o výmere 1200 m², nachádzajúcich sa v kat. úz. Podunajské Biskupice, zapísané na LV č. XXXX. Vykonanou ohliadkou prvostupňový súd zistil, že odporca svoj pozemok oplotil a zasadil bránu, cez ktorú umožnil navrhovateľkám 1/ a 2/ peší prístup na ich pozemky, čo vyvracia ich tvrdenia, že im je bránené v pešom prechode cez jeho pozemok. Vykonanou ohliadkou ďalej zistil, že v prípade zriadenia vecného bremena na pozemkoch odporcu, tak ako navrhujú navrhovateľky 1/ a 2/, by došlo k znehodnoteniu pozemkov odporcu a k narušeniu jeho vlastníckeho práva, ktorému ochranu zabezpečuje čl. 16 a 20 Ústavy SR. Zvážením výhody, ktorú poskytuje právo prechodu a prejazdu a ujmy, ktorá vlastníčkovi pozemku vznikne, prvostupňový súd dospel k záveru, že navrhovaným zriadením vecného bremena by došlo k zásadnému zásahu do vlastníckeho práva odporcu, ako aj k znehodnoteniu jeho pozemku v prípade, že by bol umožnený prechod nákladnými motorovými vozidlami a pokládkami inžinierskych sietí tak, aby bola umožnená stavba rodinných domov pre navrhovateľky. Prihliadol aj na vyjadrenia odporcu o tom, že pozemok by nekúpil, pokiaľ by matka navrhovateľiek v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy trvala na zriadení vecného bremena. Navrhovateľky pritom v čase kúpy pozemkov parc. č. XXXX/X v. XXXX/X od svojej matky vedeli, že k predmetným pozemkom nevedie žiadna cesta a ako súd z ich výpovedí zistil, spoliehali sa na projekt vnútornej zástavby, ktorý sa mal realizovať a skutočnosť, že z Odeskej ulice mal byť zabezpečený prechod na ich pozemky. V ďalšom súd prvého stupňa poukázal aj na to, že Občiansky zákonník umožňuje súdu zriadiť vecné bremeno len v prípade a) neoprávnenej stavby, ak vecné bremeno je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe (§ 135c ods. 3 Obč. zákonníka), b) zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, ktoré sa uskutočnilo reálnym rozdelením spoločnej nehnuteľnosti (§ 142 ods. 3 Obč. zákonníka), c) zriadenia cesty vlastníčkovi stavby (§ 151o ods. 3 Obč. zákonníka). Ustanovenie § 151o ods. 3 Obč. zákonníka pritom dáva možnosť zriadiť vecné bremeno len v prípade, ak vlastníč stavby nie je zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Nakoľko navrhovateľky nemajú na svojom pozemku postavenú stavbu, nie je možné sa podľa názoru súdu prvého stupňa, s ohľadom na zákonné ustanovenia, ako aj ustálenú súdnu prax, zaoberať otázkou zriadenia vecného bremena, a to ani na základe analógie práva. Na podporu svojej argumentácie prvostupňový súd poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. R 47/1991, podľa ktorého v iných prípadoch ako sú uvedené v zákone, nemôže súd zriadiť svojim rozsudkom vecné bremeno, a to ani vtedy ak by sa z okolností prípadu javilo zriadenie vecného bremena nutným východiskom na jeho riešenie. Za irelevantné pre rozhodnutie označil vyjadrenie Miestneho úradu Podunajské Biskupice, podľa ktorého sú pozemky vo vlastníctve navrhovateľiek, parc. č. XXXX/X v. XXXX/X, určené pre využitie - malopodlažná zástavba obytného územia, ktorú ale bez zabezpečenia dopravného prístupu k pozemkom nie je možné povoliť. Za daných okolností nie je možné povoliť ani žiadnu inú výstavbu. Pre konanie o zriadenie vecného bremena za nepodstatnú označil aj navrhovateľkami vznesenú námietku neplatnosti kúpnych zmlúv uzatvorených medzi odporcom a ich matkou. Uvedený záver súdu mala potvrdzovať aj tá skutočnosť, že súd v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/6/2011 návrh navrhovateľiek na určenie neplatnosti kúpnych zmlúv a určenie vlastníckeho práva zamietol.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 zák.č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“) a v konaní plne úspešnému odporcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/ a § 14 ods. 5 písm. b/ vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. v celkovej výške 744,30 euro za 10 úkonov právnej služby, z toho 9 meritórnych a 1 vo výške 1 za odročenie pojednávania. Hodnota úkonu za rok 2011 predstavovala sumu 57 euro + 7,41 euro režijný paušál a v tomto roku boli vykonané 4 úkony, za rok 2012 sumu 58,69 euro + 7,63 euro režijný paušál a boli vykonané 3 úkony, za rok 2013 bol vykonaný 1 úkon á 60,67 euro + 7,81 režijný paušál a za rok 2014 - 2 úkony á 61,87 euro + 8,04 režijný paušál.

Z uplatnených trov právneho zastúpenia prvostupňový súd odporcovi nepriznal len odmenu za účasť na pojednávaní konanom dňa 31. 5. 2012 vo výške podľa § 11 ods. 1 písm. a/ uvedenej vyhlášky, ale podľa § 14 ods. 5 písm. b/ vyhlášky, nakoľko pojednávanie bolo odročené bez prejednávania veci.

Proti tomuto rozsudku podali navrhovateľky v zákonnej lehote odvolanie, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa navrhli pre nesprávne právne posúdenie veci zmeniť tak, že súd ich návrhu v celom

rozsahu vyhovie a zriadi požadované vecné bremeno. V odvolaní opätovne poukázali na to, že o zriadení vecného bremena v prospech odporcu sa ich matka dozvedela až od nich po zavkladovaní Kúpnej zmluvy zo dňa 30. 12. 2005. Odporca aj napriek tomu, že pred podpisom kúpnej zmluvy tvrdil, že cez pozemok parc. č. XXXX/XX chodiť nebude, lebo má prístup cez pozemok parc. č. XXXX, ktorého vlastníčkou je v X/X jeho manželka, zaradil do obsahu kúpnej zmluvy aj ustanovenia o zriadení vecného bremena. Na druhej strane sa súd prvého stupňa mohol vykonaným dokazovaním ubezpečiť, že navrhovateľky sa na svoje pozemky nemajú možnosť dostať iným spôsobom ako cez pozemky odporcu a nakoľko ide o stavebné pozemky, za vecne nesprávne označili tvrdenie prvostupňového súdu, že prístup na pozemky majú zabezpečený peším spôsobom cez bránu odporcu. Rovnako podľa navrhovateľiek neobstojí ani tvrdenie súdu, že ešte pred kúpou pozemkov mali od svojej matky vedomosť, že k predmetu kúpy nie je žiaden faktický ani právny prístup. Zdôraznili tiež, že predmetom sporu v danej veci nie je zriadenie vecného bremena spočívajúceho len v pešom prechode cez pozemok odporcu. Za vecne nesprávne označili aj osvojenie si tvrdenia odporcu, že zriadením vecného bremena by došlo k znehodnoteniu jeho pozemkov. Pravdou je podľa nich opak, nakoľko odporca tým, že nesúhlasí s podanou žalobou a odmieta zriadenie vecného bremena súdom tak, aby mohli plnohodnotne využiť svoje pozemky ako stavebné pozemky určené pre výstavbu rodinných domov, sa snaží tieto pozemky znehodnotiť, znížiť ich trhovú hodnotu na minimum a následne túto skutočnosť využiť vo svoj prospech. Súdu prvého stupňa tiež vytkli, že v tejto súvislosti sa nezaoberal skúmaním rozsahu navrhovaného vecného bremena, aby mohol zodpovedne zistiť, aký jeho rozsah je potrebný na to, aby na ich pozemkoch mohli byť postavené dva domy. Bez tohto dôvodného zistenia iba paušálne a vecne nesprávne tvrdil, že zriadením požadovaného vecného bremena by došlo k znehodnoteniu pozemkov vo vlastníctve odporcu a narušeniu jeho vlastníckeho práva. Neprihliadol pritom na tú skutočnosť, že odporca už znehodnotil ich nehnuteľnosti na maximálnu možnú mieru, a to nezriadením vecného bremena v ich prospech mimosúdne, čo nezodpovedá spravodlivému prejednávaniu veci. Nesprávnym je podľa nich aj tvrdenie prvostupňového súdu, že sa spoliehali len na projekt vnútornej zástavby, ktorý sa mal v danej lokalite realizovať, a na základe ktorého mal byť zabezpečený vstup na ich pozemky z Odeskej ulice, nakoľko navrhovateľky neboli nijako zapojené do realizácie tohto projektu a neboli investorom zástavby. Právny základ na zriadenie vecného bremena videli v ust. § 853 ods. 1 a § 151o ods. 3 Obč.zákonníka a analogii legis. Dodali, že rozhodnutie NS ČR sp. zn. R 47/1991 sa vzhľadom na následnú zmenu právnej úpravy stalo neaktuálnym. Nesprávny bol aj poukaz na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 7C/6/2011, nakoľko predmetné konanie je vedené na základe žaloby podanej ich matkou a nie nimi samotnými. V dôsledku nepravoplatného rozhodnutia v tejto veci označili napadnuté rozhodnutie aj za predčasné, nakoľko súd prvého stupňa mal podľa nich predmetné konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prerušiť do pravoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 7C/6/2011.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2) keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejednalo sa o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, vo veci súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľiek nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného návrhu, vec v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v neprítomnosti účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci sa odvolací súd plne stotožňuje s právnym záverom prijatým súdom prvého stupňa, ktorý konštatoval nemožnosť zriadiť vecné bremeno v iných ako zákonodarcom predpokladaných prípadoch. Navrhovateľky opodstatnenosť požiadavky na zriadenie vecného bremena súdom, spočívajúceho v práve prechodu, v práve prejazdu osobnými i nákladnými motorovými vozidlami, ako i v práve pokládky všetkých inžinierskych sietí, ich údržby a opráv, odôvodňovali zámerom postaviť na pozemku v ich vlastníctve, susediacom s pozemkom vo vlastníctve odporcu rodinné domy, čo však nie je možné bez zabezpečenia vymedzeného dopravného prístupu. Právny základ uplatneného

nároku odvíjali od analogického použitia ust. § 151o ods. 3 Obč. zákonníka. Právo vecného bremena je však možné zriadiť len v prípadoch výslovne upravených zákonom, čo vyplýva z charakteru tohto vecného práva zasahujúceho do vlastníckeho práva povinného z vecného bremena. Práve vzhľadom na vážnosť zásahu do ústavou chráneného vlastníckeho práva, ktorý je prípustný len v zákonom uvedených prípadoch, nie je možné zriadenie vecného bremena extenzívne rozširovať na iné, ako zákonodarcom vymedzené prípady, a to ani s poukazom na analógiu podľa § 853 ods. 1 Obč. zákonníka, ktorá je navyše použiteľná len v situácii, kedy občianskoprávne vzťahy nie sú vôbec upravené ustanoveniami Občianskeho zákonníka, či iného osobitného zákona. Občiansky zákonník upravuje zriadenie vecného bremena súdom v troch prípadoch, na ktoré poukázal súd prvého stupňa (podľa § 135c ods. 3, § 142 ods. 3 a § 151o ods. 3 Obč. zákonníka). Právnym základom na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty cez príľahlý pozemok, upraveného v ust. § 151o ods. 3 Obč. zákonníka, na ktoré sa navrhovateľky odvolávali, je vlastníctvo k stavbe, ku ktorej prístup nie je možné zabezpečiť inak. Na pozemku, ku ktorému sa navrhovateľky podaným návrhom domáhajú zabezpečenia prístupu, však v súčasnosti nestojí žiadna stavba, z čoho súd prvého stupňa správne vyvodil, že vo veci nie sú splnené podmienky pre zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 Obč. zákonníka. Na uvedený záver nemá žiaden vplyv ani argumentácia navrhovateľiek, v ktorej opakovane poukazovali na okolnosti týkajúce sa uzatvorenia kúpnej zmluvy medzi ich matkou a odporcom a zriadenia vecného bremena v prospech odporcu, resp. platnosť týchto právnych úkonov a ani závery Miestneho úradu Podunajské Biskupice, vo vzťahu k navrhovateľkami plánovanej výstavbe rodinných domov. Uvedené bolo aj dôvodom, pre ktorý súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľiek 1/ a 2/ na prerušenie konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 7C/6/2011, predmetom ktorého bolo určenie neplatnosti kúpnych zmlúv uzatvorených medzi ich matkou a odporcom dňa 19. 1. 2005 a dňa 30. 12. 2005, určenia neplatnosti dohody o zriadení vecného bremena zo dňa 30. 12. 2005 a určenia vlastníckeho práva k pozemkom, parc. č. XXXX/X V. XXXX/X v prospech navrhovateľky. Navrhovateľky zbytočne spochybňujú vecnú správnosť tohto rozhodnutia, ktorej preskúmanie už bolo predmetom odvolacieho konania (uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. 10. 2013, č. k. 14Co/127/2013-129), práve na základe nimi podaného odvolania. Bezpredmetná je v tejto súvislosti aj vecná nesprávnosť v označení navrhovateľiek 1/ a 2/ ako navrhovateľiek v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/6/2011, ktoré bolo iniciované ich matkou. Navyše neopodstatnenosť návrhu bola v predmetnom konaní právoplatne potvrdená aj odvolacím súdom, keď rozsudkom zo dňa 17. 9. 2014, č. k. 2Co/432/2014-456 Krajský súd v Bratislave potvrdil zamietavé prvostupňové rozhodnutie.

Neobstojí ani právna argumentácia, ktorou navrhovateľky poukazovali na neaktuálnosť právnych záverov prijatých NS ČR sp. zn. 47/1991, s ktorými sa stotožnil aj odvolací súd a na vecnú správnosť ktorých nemala žiaden vplyv ani následná zmena právnej úpravy.

Záverom odvolací súd tiež dodáva, že ak by aj zákon v danom prípade výslovne umožňoval zriadenie vecného bremena, súd by musel zvážiť dôležitosť a primeranosť zásahu do vlastníckeho práva druhého, t. j. ako uviedol súd prvého stupňa porovnať výhodu, ktorú vecné bremeno poskytuje s ujmom, ktorá jeho zriadením vznikne povinnému z vecného bremena. Táto aj podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci vyvoláva neprimeraný zásah do vlastníckeho práva odporcu, resp. priamo vedie k znehodnoteniu jeho vlastníctva, čo nemožno výkonom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pripustiť. Navrhovateľky vzniknutú situáciu nedôvodne kladú za vinu odporcovi, nakoľko z vôle ich matky bola časť pozemkov predaná odporcovi a rovnako na základe vlastného uváženia navrhovateľiek zvýšnú časť pozemkov vo vlastníctve svojej matky odkúpili, aj napriek vedomosti o problematickom prístupe k týmto pozemkom.

Vzhľadom k vyššie uvedenému, keď navrhovateľky v odvolaní nevzniesli také námietky, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, a s ktorými by sa už prvostupňový súd nebol vysporiadal, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Uznesením zo dňa 26. marca 2014, č.k. 12C/140/2010-142 súd prvého stupňa navrhovateľkám uložil povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť trovy štátu vo výške 46,48 euro, na účet súdu, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 148 ods. 1 O.s.p. a vecne neúspechom navrhovateľiek vo veci samej, pre ktorý im uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu spočívajúce v tlmočení z jazyka maďarského do jazyka slovenského na pojednávaní dňa 25. 9. 2012.

Proti tomuto rozhodnutiu podali navrhovateľky v zákonnej lehote odvolanie, napadnuté prvostupňové rozhodnutie žiadali zrušiť z dôvodu predčasného rozhodnutia o trovách konania štátu, keď posudzovanie ich úspechu v konaní bude ešte predmetom odvolacieho prieskumu. Povinnosť na náhradu trov štátu ich preto môže zaťažovať až na základe právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 os. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľiek je v tomto prípade dôvodné.

Podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy SR kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie podľa odseku 2, má právo na tlmočníka.

Podľa § 18 O.s.p. účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Majú právo konať pred súdom vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumejú. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa celkom opomenul povinnosť štátu na vlastné náklady zabezpečiť realizáciu ústavného práva na konanie pred súdom v materinskom jazyku, resp. v jazyku, ktorému účastník konania rozumie, keď napadnutým uznesením uložil povinnosť v konaní neúspešným navrhovateľkám na náhradu trov spojených s tlmočením na pojednávaní súdu. Náhrada trov spojených s pribatím tlmočníka do konania ide vždy na vrub štátu a ani podľa § 148 ods. 1 O.s.p. ju nemožno uložiť účastníkovi konania, ktorému tým bolo umožnené právo konať v občianskom súdnom konaní vo svojom materinskom jazyku alebo účastníkovi, ktorý bol v spore neúspešný (napr. R 21/1986).

V tejto súvislosti odvolací súd vyhodnotil argumentáciu navrhovateľiek o predčasnosti rozhodovania o náhrade trov štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na jej závislosť od úspechu účastníkov konania v spore ako právne neopodstatnenú, nakoľko o trovách konania rozhoduje prvostupňový súd spravidla vždy v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, a to bez ohľadu na to, či rozhoduje podľa zásady úspechu vo veci (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo podľa iného ustanovenia, t. j. v čase kedy nie je vylúčené podanie opravného prostriedku niektorou zo strán sporu. Len samotná skutočnosť, že vec môže byť predmetom odvolacieho prieskumu, nezakladá potrebu rozhodovania o trovách konania až po právoplatnom skončení veci. Navrhovateľky opomenuli skutočnosť, v zmysle ktorej ak odvolací súd zmení prvostupňové rozhodnutie v dôsledku podaného odvolania, opätovne rozhodne aj o trovách prvostupňového konania, resp. ak napadnuté meritórne rozhodnutie zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, o trovách rozhodne opätovne prvostupňový súd. Aj v prípade, ak by rozhodnutie o trovách konania nebolo predmetom odvolacieho prieskumu, odvolací súd by ho podľa § 212 ods. 2 písm. b/ O.s.p. musel zrušiť, príp. zmeniť v prípade, ak by zrušil, resp. zmenil meritórne rozhodnutie. Zákonodarca tak právnu úpravu rozhodovania o náhrade trov konania plne prispôbil možnosti zmeny či zrušenia rozhodnutia vo veci samej v odvolacom konaní, a preto rozhodovanie o trovách konania pred súdom prvého stupňa nepodmienil právoplatným skončením veci.

Odvolací súd prisvedčil odvolacím námietkam navrhovateľiek o vecnej nesprávnosti napadnutého uznesenia vyplývajúcej z nesprávneho právneho posúdenia veci, aj keď z iných ako nimi prednesených dôvodov a napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. zrušil, nakoľko pre jeho vydanie neexistovali dôvody (nejednalo sa o trovy štátu, ktorých náhradu je možné preniesť na v konaní neúspešného účastníka).

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ju nevyčísľil v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.